

[Henry Christensen.]

må det ud fra de forudsætninger, jeg har angivet, vistnok være overordentlig vigtigt, at vi også tager det sigte med, at det giver så rimelige muligheder for unges tilgang til landbrugserhvervet som gør ligt. Samtidig med at vi i disse år har en stor nedgang i besætninger og bedrifter, er nemlig også et af problemerne, at de unges tilgang til landbrugserhvervet er så beskeden, som tilfældet er. Det ville efter min opfattelse være ulykkeligt, om man ændrede støtteordningerne, sådan at man gjorde tilgangen endnu vanskeligere.

I forbindelse med diskussionen om arealtilskud skal jeg ikke lægge skjul på, at vi i mit parti har det håb, at denne diskussion, om den ikke fører til et forslag om indførelse af arealtilskud, måske dog kunne føre til en bedre forståelse for et andet synspunkt, nemlig at det ikke kan være rigtigt at fortsætte med en så stærk og endda voksende beskatningsmæssig belastning af produktionsmidlet jord. Vi har på alle andre områder erkendt, at det var rigtigt at frigøre produktionsmidlerne for beskatning. Her går vi den modsatte vej i en periode, hvor erhvervet i forvejen er ramt hårdt af vilkårene udefra. Vi ser med dyb bekymring på, at det har været og er så vanskeligt at skabe forståelse for dette synspunkt. Vi er overbevist om, at det er et forældet synspunkt, der lægges til grund for den beskatningsmæssige udvikling, der finder sted.

Den internationale konkurrence er netop på fødevarerområdet hård, og en vanskelighed for dansk landbrug er naturligvis først og fremmest de markedsmæssige skel, der er sat ude i verden og især i Europa. Markedsdelingen i Europa rammer dansk landbrug hårdt, hvordan man så end vurderer ønskeligheden af denne markedsmæssige udvikling. Den redegørelse, vi i markedsudvalget har fået fra økonomiministeriet, viser, hvordan man end vender og drejer den, at landbruget har ret i sine oplysninger om, hvor langt bedre prisrelationer der er opnået inden for det europæiske fællesmar-

ked, f. eks. af de hollandske landmænd, og at det ville betyde et beløb på mellem 2 og 3 milliarder kroner, om dette kunne lægges til grund. Jeg har ikke dermed sagt, at alle forudsætninger uden videre kan føres igennem i et udvidet fællesmarked, men jeg har vist, hvor betydelig en belastning markedsdelingen er, og hvor hårdt den rammer dansk landbrug.

De såkaldte hjemmemarkedsordninger plejer man at kalde en anden side af støtteordningerne. Vi var i sin tid stærkt tilhængere af, at hjemmemarkedsordningerne blev indført. Vi anerkender ikke det synspunkt, at der herved er tale om en støtteordning på samme måde som andre støtteordninger. Hjemmemarkedsordningerne er udtryk for, at afsætningen af fødevarer på det danske hjemmemarked sker på grundlag af en prisfastsættelse, der er resultatet af en effektiv produktion i mere end 100.000 bedrifter, og hjemmemarkedsordningerne er jo som en række andre priser kontrolleret af monopotilsynet. Princippet i hjemmemarkedsordningerne er, at de skal være lig med den pris, som er nødvendig for at dække omkostninger og en rimelig fortjeneste i et rentabelt, effektivt landbrug. Kan nogen tænke sig noget andet synspunkt lagt til grund? Resultatet er, at danske forbrugere får bedre og billigere fødevarer, end man får andre steder i det vestlige Europa. Det kalder man støtteforanstaltninger til det danske landbrug; i virkeligheden burde man vende det om og sige, at den høje grad af effektivitet og produktionsdygtighed er en støtte fra dansk landbrug til hele samfundet — man kunne i hvert fald sige det med lige så stor ret. Jeg håber derfor, disse synspunkter vil blive lagt til grund for de kommende overvejelser om støtteordningerne.

Forud for denne debat er gået en livlig aktivitet fra visse oppositionskredses side om et spørgsmål, der slet ikke har noget med dansk landbrugs fremtid at gøre. Hr. Morten Lange var kort inde på det. Hr. Chr. Thomsen har ikke været inde på det, men jeg forstår, at man i socialdemokratiet har